

FLORA ȘI FAUNA JUDEȚULUI
CONSTANȚA ȘI A MĂRII NEGRE

**JUDEȚUL CONSTANȚA
O DESCOPERIRE MEREU ACTUALĂ**

FLORA ȘI FAUNA JUDEȚULUI CONSTANȚA ȘI A MĂRII NEGRE

Particularitățile Dobrogei au determinat de-a lungul timpului dezvoltarea unei flore și faune caracteristice, un amestec de elemente de origini mediteraneene, pontice, ponto-caspice, europene și eurasiatice.

În ecosistemele specifice acestor zone, în care suprafețele înmlăștinite și inundate alternează cu grindurile fluvio - marine, covorul vegetal este foarte heterogen, alcătuit dintr - un mozaic de asociații vegetale hidrofile, higrofile (palustre), mezofile și mezohigrofile, mezo - higrohalofile (subhigrofile), psamofile, halofile, xerofile, segetale și ruderales, la care se adaugă cele forestiere.

Gâsca cu piept roșu

Deoarece primăverile sunt mai reci și mai scurte, iar toamnele sunt mai lungi și mai blânde, vegetația are o dezvoltare mai întârziată comparativ cu celelalte zone din țară. Particularitățile geologice și climatice au determinat la nivelul florei și faunei formarea a numeroase endemisme sau rarități, lucru care se poate observa cel mai bine în numărul mare de rezervații naturale din județ.

În județul Constanța există un număr de **38 de arii naturale protejate**, cu o suprafață totală de 19.617,1 ha, ceea ce reprezintă 2,77% din suprafața județului (suprafața de referință de 707.129 ha) și 0,082% din suprafața țării (suprafața de referință de 23 839 200 ha).

Din totalul de 38 de arii naturale protejate, 21 sunt rezervații naturale, 12 sunt monumente ale naturii, iar 5 sunt rezervații științifice, 36 de arii protejate sunt declarate la nivel național, iar 2 sunt declarate la nivel județean, prin hotărâri locale. Prima rezervație naturală științifică declarată în Dobrogea prin insistențele profesorului Ioan Borcea, creatorul stațiunii zoologice de cercetări marine din această localitate, pusă sub ocrotirea legii din 1939, a fost cea denumită **Dunele maritime de la Agigea**. În această rezervație mixtă (floristică și faunistică) de numai 8 ha, formată prin depunerea continuă a nisipului adus de vânt din direcția nord, se pot întâlni specii extrem de rare pentru flora țării noastre precum: volbura de nisip (*Convolvus persicus*), ciucusoara de nisip (*Allysum borzeanum*), cârcelul (*Ephedra distachia*) o gimnospermă foarte interesantă, dar și elemente faunistice precum broasca țestoasă dobrogeană (*Testudo graeca iberica*)-protejată prin lege și șopârla de nisip (*eremias arguta deserti*), vrabia spioană (*Paser hispaniolensis*) iar din insecte călugărița (*Manti religiosa*) și leul furnicilor (*Myrmeleon formicarius*).

Volbura de nisip

Broasca țestoasă dobrogeană

A doua rezervație naturală declarată în 1945 în județul Constanța a fost **Canaralele de la Hârșova**. Frumusețea peisagistică este dată de canaralele (stâncile) formate din calcare roșcate și din importanța istorică a zonei din amonte, unde se găsește un sit arheologic pentru cetatea romano-bizantină, construită în sec. al II-lea de către romani.

O altă rezervație bine cunoscută în județ este **Pădurea Hagieni**, situată la granița cu Bulgaria, la numai 10 km de orașul Mangalia. Rezervația este situată pe un teren accidentat, cu mici dealuri și canioane și o mică baltă cu vegetație acvatică și palustră.

Aici întâlnim o vegetație cu origini mediteraneene, balcanice sau pontice cu numeroase rarități, care cuprind 119 specii incluse în lista roșie. Dintre speciile mediteraneene predominante se întâlnesc arbori și arbuști precum cărpinița, scumpia, mojdreanul, vișinul turcesc, iasomia sălbatică și paliurul, speciile ierboase ca ghiocelul dobrogean și șofranul cu flori galbene și albe. În apele bălții se poate observa una dintre cele mai mici ferigi din lume, cu frunze de 1 mm (*Azolla caroliniana*). Din fauna specifică, enumerăm vipera cu corn dobrogeană (*Vipera ammodytes montandoni*) monument al naturii, broasca sudică, șopârla dobrogeană și șarpele rău.

Una dintre cele mai cunoscute și bine studiate rezervații din județul Constanța este **rezervația științifică Fântânița Murfatlar**. Această rezervație cuprinde 515 specii de plante și multe specii de animale, toate caracteristice Dobrogei de sud. Dintre speciile de animale caracteristice rezervației, enumerăm: dihorul de stepă, dihorul pătat și grivanul.

O zonă cu o frumusețe peisagistică deosebită este rezervația științifică naturală **Canaraua Fetii**, datorită porțiunilor cu aspect sălbatic de canion, a stâncilor ca niște turnuri de cetate și a grotelor. Această zonă a fost cândva un braț al Dunării. Datorită climei mai blânde, aici s-au concentrat numeroase elemente de floră și faună submediteraneană și baltică, cum ar fi: ghimpele, sânziene cu flori galbene, o specie de ceapa ciorii, șofranul, stejarul brumăriul, cerul, teiul argintiu, cărpinița, vișinul turcesc, greierele borțos, păianjeni mediteraneeni, gușterul vărgat dobrogean, vipera cu corn dobrogeană, vulturul alb (declarat monument al naturii), vulturul negru, bufnița mare și corbul (de asemenea, monument al naturii). Dintre mamiferele caracteristice zonei, amintim: părșul mic de copac, jderul de piatră, dihorul pătat (prezent numai în Dobrogea). Județul Constanța se poate lăuda și cu rezervații speologice, precum **peșterile La Adam și Gura Dobrogei** (“Liliecilor”).

Canaralele de la Hârșova

Peștera “La Adam” este cunoscută și dincolo de hotare pentru că în interiorul ei au fost găsite numeroase resturi scheletice a peste 65 de specii de mamifere de vârstă cuaternară și resturi fosile a peste 80 de specii de animale din jurasic. Tot în această peșteră a fost descoperit un molar aparținând *Homo sapiens fossilis*.

Peștera La Adam

Peștera “Gura Dobrogei” are aproape 500 de metri lungime și în ea s-au găsit dovezi ale unor vechi activități umane (unelte din silex, fragmente de ceramică neolitică, obiecte din metal din epoca fierului). Peștera adăpostește mari colonii de lilieci și o bogată faună cavernicolă.

Județul Constanța conține și singura arie marină protejată din țară, **acvatoriul litoral-marin “Vama Veche - 2 Mai”**. În această zonă există o abundență de viețuitoare marine, comparativ cu partea de nord a litoralului românesc. Aici există numeroase specii rare și recent a fost găsită o specie invazivă, crabul american albastru.

Până la deștelenirea solurilor și folosirea lor în scopuri agricole întreaga suprafață a Dobrogei centrale și de sud aparține zonei de stepă. Vegetația naturală se mai întâlnește însă numai fragmentar, sub forma unor ochiuri de vegetație stepică. În afara vegetației de stepă, în Dobrogea se pot întâlni, dar pe suprafețe mai mici, zone cu vegetație de silvostepă și zone cu păduri. În zona maritimă predominantă este vegetația litorală dar și vegetația de mlaștini cu stufărișuri și rogozuri.

Țărmlul este deosebit de variat, alcătuit din forme ușor ondulate, cu capuri accentuate și golfuri prelungite adânc pe văile dobrogene, cu faleze, plaje și cordoane de nisip. Marea, în acțiunea ei erodantă, a făcut ca țărmlul să se retragă continuu, fie prin transformarea golfurilor în limane și lagune, fie prin abraziunea în dreptul promotoriilor.

Falezile, care reprezintă două treimi din lungimea litoralului, au înălțimi ce variază între 20 și 40 m: de la **Capul Singol** (la intrarea în Mamaia), faleza crește spre sud până la 35 m pentru a scădea apoi la 10-15 m, ca să ajungă la Eforie și Capul Tuzla până la aproape 40 m, iar spre Costinești și Mangalia să scadă din nou spre 10-20 m și apoi să crească spre Vama Veche.

Suprafața platformei continentale românești este de 25000km². Principalele resurse marine sunt reprezentate de nevertebrate și pești. Resursele de nevertebrate exploatabile pentru scopuri comerciale sunt compuse din midiile din zonele pietroase litorale și cele din zona faciesului mâlos de larg, gasteropodul Rapana și creveții din câmpurile de alge aflate în arile cu biotop pietros.

Resursele de pești se pot împărți în funcție de zonele de existență în pești pelagici gregari, precum șprotul, hamsia și stavridul, pești demersali ca rechinul, guvidele și calcanul și pești anadromi (ce fac migrații de reproducere din mare în fluviul Dunărea și în Complexul Razim-Sinoe) din care fac parte rizeafca, scrumbia de Dunăre, morunul, nisetru și păstruga.

Județul Constanța dispune de zona centrală și de sud a litoralului, spațiul marin și costier de la sud de Gura Portița, în care rezerva de pește este mai slabă în raport cu cea de la gurile dunării. În general pescuitul marin asigură 2000-2500t/an. Speciile cele mai importante din punct de vedere cantitativ pentru jud. Constanța sunt șprotul, hamsia și stavridul.

Cormoranul mare

Pe lângă bogăția mare de pești, Marea Neagră prezintă și aglomerări de alge care în unele zone egalează pe cele din Marea Sargaseilor. Pe plajă, de la Costinești până spre Năvodari întâlnim alge verzi cu talul lățit și marginile ondulate - sălățica de mare (*Ulva lactuca*) și alge verzi mai înguste din genul enteromorfa. Dar cel mai mult ne vor atrage atenția algele roșii ce formează câmpuri întinse în largul mării (*Dasya elegans* și specii de *Ceramium*) și algele brune ca *Cystoseira barbata*. În regiunea pietroasă se regăsesc raci, melci, midii, stridii, crabi. Părțile nisipoase constituie habitatul preferat al scoicilor (*Tellina*, *Donax*, *Cardium*, *Solen*).

În zbor, pe litoralul Mării Negre, putem observa pescărușul argintiu (*Larus cachinans*), chira (*Sterna.sp.*), furtunarul și alte păsări.

Printre dunele de nisip din apropierea mării se pot identifica peste 120 de plante caracteristice precum cârcelul (*Ephedra distachia*), varza de nisip (*Crambe maritima*), ridichea de nisip (*Cakile maritima*), scaiul vânăț, troscotul de nisip (*Polygonum maritimum*) și rarități ca volbura de nisip (*Convolvulus persicus*) și ciucușoara de nisip (*Alyssum borzeanum*).

Pescărușul

Lacul Techirghiol

Este situat pe teritoriul administrativ al localității Techirghiol, la sud de Eforie Nord și la vest de cordonul litoral ce leagă Eforie Sud de Eforie Nord făcând parte din rezervația mixtă **Lacul Techirghiol**. Este cel mai întins lac salin de pe teritoriul României având o lungime de 7.500 m și adâncime de 9 m. Nămolul sapropelic de pe fundul lacului **Techirghiol** are calități curative remarcabile. Calitățile apei și ale nămolului au determinat dezvoltarea unor stațiuni balneare pe țărmul lacului: Eforie Nord, Eforie Sud, Techirghiol.

Lacul Techirghiol

Lacul Oltina

Este situat la vest de localitatea Oltina, fiind inclus în Rezervația Naturală mixtă **Lacul Oltina**. Lacul face parte din categoria lacurilor de luncă.

Lacul Siutghiol

Acesta ocupă o suprafață de 1 900 ha, având lungimea de peste 7 km, fiind despărțit de mare printr-o fâșie de litoral - plaja Mamaia.

Apa lacului provine din izvoare de apă dulce situate pe fundul și în extremitatea sa vestică. **Lacul Siutghiol** este popular, deoarece aici se pot practica sporturi acvative, precum yachting sau schi nautic.

Țărmul din zona lacului se constituie în principal din calcare rezultate din depozitele jurasice, cretacice și sarmatiene. În vecinătatea sa se mai găsește un lac, tot cu apă dulce - **Lacul Tăbăcărie**.

Lacul Istria

Este un lac imens, situat în partea de est a localității Istria, având legătură cu lacul Sinoe prin canalul Histria.

Lacul Sinoe

Sinoe este un lac din complexul lacustru Razim-Sinoe . Prin poziția sa în cadrul complexului și prin depărtarea sa de gura canalelor Dunăvăț și Dranov (care aduc apă dulce), lacul **Sinoe** are o concentrație mare în săruri, de circa 15 g/l. Are o suprafață totală de circa 135 m² și o adâncime maximă de 1,6 m. Pe malul lacului se găsesc ruinele cetății antice Histria.

Lebede vara

Lacul Corbu

Lacul se află pe teritoriul administrativ al comunei Corbu.

Lacul este cunoscut de mult de către pescari ca un lac foarte bun de pescuit cu multe specii de pești. **Lacul Corbu** împreună cu Grindul Chituc se află într-o zonă strict protejată, unde chiră de balta (*Sterna Hirundo*, engl. *Commontern*) își are locul preferat de pescuit și clocit, la întrecere cu pescărușul argintiu (*Larus Argentus*, engl. *Herringgull*) și pescărușul rîzător (*Larus Ridibundus*, *blackheaded gull*).

Ornitologii de pretutindeni găsesc în acest loc un teren de cercetare și observație.

Lacul Tatlageac

Lacul se află în nordul stațiunii Olimp, în extravilanul comunei 23 August.

Lacul Tatlageac este un liman fluvio-marin, unde se pot practica sporturi nautice. Lacul are o deosebită importanță, în special datorită nămolului cu calități terapeutice.

Masivul Cheia

Cheile Dobrogei

Rezervația Naturală "Masivul Cheia"

Rezervația este situată pe teritoriul satului Cheia, pe malul stâng al Văii Casimcea fiind rezervație mixtă - botanică și geologică. Suprafața totală este de 387,95 ha fiind una dintre cele mai interesante formațiuni geologice și de peisaj de pe teritoriul Dobrogei.

Rezervația este compusă din calcare de origine organogenă, cu formă de coloane și turnuri; formațiunile având diametrul cuprins între 15 - 30 m și înălțime de 30 m. Aici au fost descoperite aproximativ 600 de specii de plante, multe dintre ele cu statut de rarități. Fauna este variată și se caracterizează prin numărul mare de specii protejate; dintre acestea amintim: speciile de chiroptere și cele de păsări răpitoare de zi.

Unitatea Administrativ Teritorială Județul Constanța

B-dul Tomis, nr. 51, Constanța

Telefon: 0241 488 404

E-mail: consjud@cjc.ro

www.cjc.ro

Copertă Față : Flora și Fauna Județului Constanța și a Mării Negre - Foto - Pescărușul

Coperta Verso : Foto - Detalii Mozaic din cadrul Edificiului Roman cu mozaic - Vestigiul Arheologic de la Adamclisi

Copyright© Unitatea Administrativ Teritorială Județul Constanța

JUDEȚUL CONSTANȚA O DESCOPERIRE MEREU ACTUALĂ

Unitatea Administrativ Teritorială Județul Constanța

Iulie 2020

Material Gratuit

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României.